

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ

ПОВЗИК ЄВГЕН ВІКТОРОВИЧ

кандидат юридичних наук, асистент кафедри кримінальної юстиції Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
ORCID 0000-0002-5261-0973

УДК 343.132.8

DOI 10.37772/2518-1718-2021-4(36)-14

ГАРАНТІЇ ЗАХИСТУ ПРАВ МАЛОЛІТНЬОЇ ТА НЕПОВНОЛІТНЬОЇ ОСОБИ ПІД ЧАС ЇХ ДОПИТУ НА ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ

Наукове дослідження присвячене визначенню статусу неповнолітньої особи у кримінальному процесі, особливостям проведення допиту за її участі. Проаналізовано додаткові гарантії захисту її прав та інтересів під час допиту, виокремлено особливості спеціалізації суб'єктів проведення такої слідчої (розшукової) дії та вимог до інших учасників допиту неповнолітньої особи.

Ключові слова: допит, малолітній, неповнолітній, права неповнолітнього, гарантії захисту прав.

Постановка проблеми. Одним із завдань кримінального провадження є охорона прав і законних інтересів учасників кримінального провадження. Для неповнолітніх учасників кримінального провадження з урахуванням їх вікових, фізичних та психологічних особливостей, повинні створюватися додаткові гарантії, з урахуванням закріпленого у ст.3 Конвенції ООН про права дитини принципу якнайкращого забезпечення інтересів дитини, який знайшов своє втілення й у вітчизняному кримінальному процесуальному законодавстві. Однак, не зважаючи на значні наукові напрацювання у питанні гарантій захисту прав неповнолітнього та відповідне нормативне забезпечення, все одно у правозастосовчій діяльності виникають складнощі з окресленого питання, що, у свою чергу, потребує наукового аналізу.

Об'єктом дослідження є правовідносини, що виникають у зв'язку із допитом малолітньої та неповнолітньої особи на досудовому розслідуванні.

Предметом дослідження є нормативні приписи, які утворюють гарантії захисту прав малолітньої та неповнолітньої особи під час їх допиту на досудовому розслідуванні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням, пов'язаним із провадженням за участю неповнолітніх, присвячені роботи багатьох вчених-процесуалістів, зокрема: І. В. Гловюк, Ю. М. Грошевого, З. З. Зінатуліна, О. П. Кучинської, Л. М. Лобойка,

В. Т. Нора, М. А. Погорецького, В. В. Романюка, С. М. Смокова, Л. Д. Удалової, О. Г. Шило, Д. О. Шингарьова та ін.

Мета наукової статті полягає у дослідженні гарантій захисту прав малолітньої та неповнолітньої особи під час її допиту на досудовому розслідуванні та розробленні на його підставі пропозицій щодо вдосконалення чинного кримінального процесуального законодавства.

Наукова новизна дослідження полягає у висловленні пропозицій щодо вдосконалення чинного кримінального процесуального законодавства, які стосуються застосування додаткових гарантій захисту прав неповнолітнього, спеціалізації ювенальних прокурорів, обов'язкових учасників допиту неповнолітнього.

Виклад основного матеріалу. Допит малолітнього, неповнолітнього - це слідча (розшукова) дія, яка має свої особливості, що стосуються додаткових гарантій захисту прав особи у кримінальному провадженні. Такі особливості пов'язані з наявністю специфічних рис психології дитячого, підліткового, юнацького періодів розвитку, рівнем інтелектуального, емоційного розвитку, життєвим досвідом тощо. Згідно з п. п. 11, 12 ч. 1 ст. 3 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) малолітньою особою є дитина до досягнення нею чотирнадцяти років, а неповнолітньою – малолітня

особа, а також дитина у віці від чотирнадцяти до вісімнадцяти років. Таким чином, КПК не встановлює будь-яких обмежень стосовно надання додаткових гарантій захисту прав особи, яка не досягла 18-річного віку, але вже набула повну цивільну дієздатність (Відповідно до ст. 34 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України) у разі реєстрації шлюбу або під час роботи за трудовим договором – ст. 35 ЦК України тощо). Така позиція, сьогодні, поділяється більшістю науковців.

Однак, відповідно до положень ст. 1 Конвенції ООН про права дитини, ратифікованої постановою ВР УРСР № 789-ХІІ від 27 лютого 1991 р., дитиною є кожна людська істота до досягнення 18-річного віку, якщо за законом, застосовуваним до даної особи, вона не досягає повноліття раніше. Одже, надане Конвенцією визначення терміна «дитина» є аналогічним вжитому у КПК України поняттю «неповнолітня особа». З огляду на це, як справедливо зазначається в науковій літературі [1, с. 123], керуючись ч. 2 ст. 9 Конституції України, ч. 4 ст. 9 КПК України та міжнародних договорів, положення ст. 226, 227 КПК України не поширюються на особу, яка хоча й не досягла вісімнадцятирічного віку, але внаслідок настання певних юридичних фактів набула повної процесуальної дієздатності, тобто здатності своїми діями набувати, самостійно здійснювати права і виконувати обов'язки, розпоряджатися належними їй правами та нести відповідальність за свої діяння.

Варто зазначити, що стандартний мінімум, який стосується здійснення правосуддя щодо неповнолітніх, закріплено в «Пекінських правилах» 1985 р. [2], в основу яких покладено засади Загальної декларації прав людини (1948). Відмітна особливість «Пекінських правил» полягає в тому, що саме в них головні акценти розставлено на вирішенні питань щодо створення гідних умов життя й виховання дітей і підлітків, що є головним засобом профілактики злочинності неповнолітніх. «Пекінські правила» містять у собі основні положення про неповнолітніх, про вчинені ними правопорушення, кримінальну відповідальність і покарання. У цьому документі знаходить своє відображення й концепція судового захисту прав і законних інтересів неповнолітнього, який є учасником кримінального провадження [3, с. 82].

Гарантії прав неповнолітніх в кримінальному провадженні передбачено й в інших міжнародно-правових актах. Відповідно до ст. 12 Конвенції ООН про права дитини дитина має право бути заслуханою в ході будь-якого судового розгляду, що стосується її безпосередньо, або через представника чи відповідний орган у порядку, передбаченому процесуальними нормами національного законодавства. В усіх діях щодо дітей незалежно від того, здійснюються вони державними чи приватними установами, що

займаються питаннями соціального забезпечення, судами, адміністративними чи законодавчими органами, першочергова увага приділяється якнайкращому забезпеченню інтересів дитини (ч. 1 ст. 3 Конвенції ООН про права дитини) [4]. Зазначене положення корелює з ч. 2 ст. 10 КПК України, де закріплено, що у випадках і порядку, передбачених цим Кодексом, певні категорії осіб (неповнолітні, іноземці, особи з розумовими і фізичними вадами тощо) під час кримінального провадження користуються додатковими гарантіями.

Ще одним міжнародним документом, який передбачає певні правила допиту неповнолітніх, є Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства. Цією Конвенцією передбачено, зокрема, наступне: 1) проведення опитувань дитини особою, спеціально підготовленою для цих цілей; 2) проведення всіх опитувань дитини одними й тими самими особами, якщо це можливо та де це доцільно; 3) якомога меншої кількості опитувань і настільки, наскільки це є вкрай необхідним для цілей кримінального провадження; 4) можливості супроводження дитини її законним представником або, де це доцільно, дорослим, якого вона сама вибирає, якщо стосовно цієї особи не буде винесено мотивованого рішення про інше [5].

Кримінальне процесуальне законодавство передбачає низку гарантій, які відповідають вказаним міжнародно-правовим актам та спрямовані на забезпечення прав і законних інтересів неповнолітнього під час проведення допиту, який здійснюється у загальному порядку за правилами ст. 224 КПК, однак з певними особливостями. Зупинимось на окремих з цих гарантій. Так, чинний КПК України передбачає можливість проводити допит не тільки за місцем проведення досудового розслідування, а також в іншому місці за погодженням із особою, яку мають намір допитати (ч. 1 ст. 224 КПК України).

Отже, місце для допиту має бути обрано так, щоб забезпечити зменшення можливої психологічної травматизації малолітнього та неповнолітнього. Допит, наприклад може відбуватися за місцем проживання чи місцем навчання неповнолітнього і в атмосфері, дружній для нього, із якнайкращим забезпеченням його інтересів. На практиці, на жаль, досить часто допит проводиться у непристосованих приміщеннях, що не сприяє налагодженню необхідного контакту з дитиною.

На стадії досудового розслідування ефективною є методика допиту неповнолітнього – «Зелена кімната». Зазначена методика розроблена з метою впровадження найкращого досвіду допиту дитини, коли не травмують останню та забезпечують можливість зібрати всі необхідні докази у кримінальному провадженні. Так, наказом МВС від 19 грудня 2012 р.

№1176 була затверджена Інструкція з організації роботи підрозділів кримінальної міліції у справах дітей (на сьогодні це Наказ МВС України від 19.12.2017 № 1044 «Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України»), у якій використовувався термін «методика зелена кімната». Це методика проведення інтерв'ювання дитини, яка потерпіла або стала свідком злочину, в умовах, що мінімізують та не допускають повторної травматизації психіки дитини, з урахуванням її індивідуально-психологічних та психофізіологічних властивостей.

Основною метою проведення допиту у такій кімнаті – зменшення повторної травматизації дитини у процесі опитування, як завдяки спеціальним методикам та комфортній атмосфері, так і завдяки технічному оснащенню, яке дозволяє вести відеозапис допиту та в подальшому використовувати цей відеозапис для ведення слідства без проведення повторних допитів. Організація роботи здійснюється на основі індивідуального підходу до кожної дитини з урахуванням її віку і ступеня розвитку. Особливо актуальним є проведення допиту дитини у «зеленій кімнаті» у справах щодо сексуального насильства та експлуатації, а також у справах щодо торгівлі дітьми, дитячої проституції, дитячої порнографії тощо [6, с. 180].

На жаль, випадки допиту дитини за методикою «Зелена кімната» не є частими, зважаючи на невелику кількість таких «Зелених кімнат», а, отже, значну віддаленість органів правопорядку від таких спеціально обладнаних приміщень.

Відповідно до ч. 2 ст. 484 КПК України кримінальне провадження щодо неповнолітнього підозрюваного, в тому числі, якщо кримінальне провадження здійснюється щодо декількох осіб, хоча б одна з яких є неповнолітньою, здійснюється слідчим, дізнавачем, які спеціально уповноважені керівником органу досудового розслідування на здійснення досудових розслідувань щодо неповнолітніх. Водночас, як слушно зазначають вчені, чинний КПК України не закріплює відповідних вимог щодо спеціалізації прокурорів як процесуальних керівників у кримінальних провадженнях щодо неповнолітніх [7, с. 85–86]. Проте, п. 5 Наказу Офісу Генерального Прокурора «Про особливості виконання функцій прокуратури з питань захисту інтересів дітей та протидії насильству» від 06.11.2020 р. № 509 передбачено обов'язок ювенальним прокурорам забезпечити виконання передбачених КПК України функцій прокурора у кримінальних провадженнях:

- у сфері охорони дитинства;
- у яких неповнолітня особа залучена до провадження як потерпілий або є особою, права та інтереси якої порушено чи може бути порушено внаслідок вчинення кримінального правопорушення;

– щодо неповнолітньої особи, у тому числі, якщо кримінальне провадження здійснюється щодо декількох осіб, хоча б одна з яких є неповнолітньою, стосовно особи, яка не досягла віку кримінальної відповідальності [8].

У зв'язку з цим, цілком слушно уявляється пропозиція Д. Б. Сергєєвої та О. С. Старенького передбачити таку спеціалізацію прокурорів (вимога щодо ювенальних прокурорів) у кримінальному процесуальному кодексі, що, на нашу думку, в повній мірі узгоджується з міжнародно-правовими актами у сфері захисту інтересів дітей.

Поряд із загальними положеннями щодо допиту неповнолітнього, допит неповнолітнього у кримінальних провадженнях щодо злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості, злочинів, учинених із застосуванням насильства або погрози застосування такого насильства, має свої особливості.

Законодавство містить заборону у кримінальних провадженнях щодо злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи, а також щодо злочинів, учинених із застосуванням насильства або погрозою його застосування, а саме, одночасний допит двох чи більше вже допитаних осіб для з'ясування причин розбіжностей у їхніх показаннях не може бути проведений за участю малолітнього або неповнолітнього свідка чи потерпілого разом із підозрюваним (ч. 8 ст. 224 КПК України).

Законодавець передбачив певну особливість щодо суб'єктного складу учасників допиту неповнолітнього. Так, відповідно до ч. 1 ст. 226 КПК України під час допиту малолітньої або неповнолітньої особи мають бути присутні законний представник, педагог або психолог, а за необхідності – лікар. Поряд з цим, в КПК України відсутні будь-які роз'яснення, який саме педагог та лікар якої спеціалізації повинні залучатися під час допиту за участі неповнолітнього. На думку І. Пилипенко педагогом повинен виступати той, хто безпосередньо навчає неповнолітнього чи малолітнього і обізнаний з особливостями його психіки, складу розуму [9, с. 112]. В. В. Романюк зазначає, що закон має на увазі участь не просто лікаря, а спеціаліста у галузі дитячої психології, тому мова йде про дитячого педіатра, невропатолога і психіатра або спеціаліста в галузі дитячої психології (психолога, педагога)» [10, с. 82].

У роз'ясненні ВССУ щодо участі лікаря у допиті неповнолітнього підозрюваного (обвинуваченого), зазначено, що він залучається на розсуд слідчого судді, суду, якщо внаслідок вчинення кримінального правопорушення неповнолітній отримав тимчасові психічні (депресивний стан, сильне душевне хвилювання або інші психічні захворювання) чи фізичні розлади здоров'я. Він повинен стежити, аби внаслідок допиту неповнолітньому не було завдано ще

більшої шкоди через некоректно поставлені запитання, що може призвести до погіршення стану його здоров'я [11].

Як слушно зазначає Г. К. Тетерятник, на практиці часто для проведення слідчих (розшукових) дій в якості спеціаліста залучаються шкільні психологи або педагоги, класні керівники з того навчального закладу, учнем якого є неповнолітній. З одного боку, саме ці особи мають інформацію про поведінку неповнолітнього, його характер, психологічні, розумові особливості тощо. З іншого боку, часто для неповнолітнього участь тих осіб, з якими він щоденно контактує, може створити додатковий психологічний бар'єр. Тому, іще до проведення слідчих (розшукових) дій із малолітніми, неповнолітніми, слідчий повинен отримати консультацію від педагога або психолога, інформацію щодо їх контактування з неповнолітнім для визначення обґрунтованості їх залучення з метою забезпечення прав і законних інтересів дитини і ефективності проведення процесуальних дій [12, с. 116].

Висновки. Серед науковців та практиків дискусійним залишається питання обов'язкових та умовно обов'язкових учасників допиту неповнолітнього, що перелічені у ч. 1 ст. 226 КПК України. На нашу дум-

ку, у даному питанні доречно звернутися до мотивувальної частини Постанови Об'єднаної палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 18.11.2019 р. щодо вирішення обсягу документів, які підтверджують повноваження захисника на участь у конкретному кримінальному провадженні (перелічені у ст. 50 КПК України). Так, у вказаній постанові зазначено, що: «... п. 2 ч. 1 ст. 50 КПК сформульовано за допомогою синтаксичної конструкції, в якій однорідні члени речення, а саме: «ордер», «договір» та «доручення», пов'язані безсполучниковим розділовим зв'язком, а між двома останніми вжито сполучник «або», який виразно вказує на альтернативний перелік, тобто передбачено можливість вибору одного з трьох зазначених у переліку документів. Крім того, якщо у такому переліку наведено умови для настання певного правового наслідку, то використання розділового сполучника «або» вказує на те, що наслідок настає за наявності хоча б однієї з перелічених умов...». Отже, враховуючи подібну синтаксичну конструкцію, сформульовану у ч. 1 ст. 226 КПК України, вважаємо, обов'язковим учасником допиту неповнолітнього або законного представника, або педагога, або психолога, а умовно обов'язковим – лікаря (якщо у цьому є необхідність).

ЛІТЕРАТУРА

1. Видюк А. В. Гарантії прав малолітніх і неповнолітніх учасників кримінального провадження під час допиту. *Вісник кримінального судочинства*. 2018. Вип. 1. С. 123–131.
2. Мінімальні стандартні правила Організації Об'єднаних Націй, що стосуються відправлення правосуддя щодо неповнолітніх від 29.11.1985 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_211/page.
3. Романюк В. Деякі особливості допиту неповнолітніх підозрюваних у кримінальному провадженні. *Право і безпека*. 2016. № 4 (63). С. 81–85.
4. Конвенція ООН про права дитини від 20.11.1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text.
5. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства від 25.10.2007 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_927.
6. Мальована Т. І. Місце проведення допиту дитини, яка потерпіла від злочину у кримінальному провадженні. *Вісник кримінального судочинства*. 2015. № 3. С. 174–184.
7. Сергєєва Д., Старенький О. Слідчі (розшукові) дії як засоби отримання доказів у кримінальних провадженнях щодо неповнолітніх: до визначення поняття. *Вісник кримінального судочинства*. 2017. № 1. С. 81–89.
8. Про особливості виконання функцій прокуратури з питань захисту інтересів дітей та протидії насильству: Наказ Офісу Генерального Прокурора від 06.11.2020 р. № 509. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0509905-20#Text>.
9. Пилипенко І. В. Деякі питання застосування законодавства щодо участі неповнолітніх у кримінальному провадженні. *Публічне право*. 2013. №3 (11). С. 110–118.
10. Романюк В. В. Кримінальне судочинство щодо неповнолітніх: монографія. Серія «Бібліотечка слідчого і детектива: учасники кримінального провадження». Харків: «Друкарня Мадрид», 2016. 252 с.
11. Про практику здійснення судами кримінального провадження щодо неповнолітніх: Лист Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ від 16.01.2017 р. № 223-66/0/4-17. URL: http://zib.com.ua/ua/print/127476-list_vssu_vid_16012017_223-6604-17_pro_praktiku_zdiysnennya_.html.
12. Тетерятник Г. К. Гарантії забезпечення прав і законних інтересів неповнолітніх у кримінальному провадженні. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2017. № 1. С. 115–119.

REFERENCES

1. Vydiuk A. V. (2018). Harantii prav malolitnikh i nepovnolitnikh uchashnykiv kryinalnoho provadzhennia pid chas dopytu. *Visnyk kryminalnoho sudochynstva – Bulletin of criminal justice, Issue 1, 123–131* [in Ukrainian].
2. Minimalni standartni pravyla Orhanizatsii Obiednanykh Natsii, shcho stosuiutsia vidpravlennia pravosuddia shchodo nepovnolitnikh vid 29.11.1985 r. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_211/page [in Ukrainian].
3. Romaniuk, V. (2016). Deiaki osoblyvosti dopytu nepovnolitnikh pidozriuvanykh u kryminalnomu provadzhenni. *Pravo i bezpeka – Law and safety, 4(63), 81–85* [in Ukrainian].
4. Konventsia OON pro prava dytyny vid 20.11.1989 r. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text [in Ukrainian].
5. Konventsia Rady Yevropy pro zakhyst ditei vid seksualnoi ekspluatatsii ta seksualnoho nasylstva vid 25.10.2007 r. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_927 [in Ukrainian].
6. Malovana, T.I. (2015). Mistse provedennia dopytu dytyny, yaka poterpila vid zlochynu u kryminalnomu provadzhenni. *Visnyk kryminalnoho sudochynstva – Bulletin of criminal justice, 3, 174–184* [in Ukrainian].
7. Serhieieva, D., Starenkyi, O. (2017). Slidchi (rozshukovi) dii yak zasoby otrymannia dokaziv u kryminalnykh provadzhenniakh shchodo nepovnolitnikh: do vyznachennia poniattia. *Visnyk kryminalnoho sudochynstva – Bulletin of criminal justice, 1, 81–89* [in Ukrainian].
8. Pro osoblyvosti vykonannia funktsii prokuratury z pytan zakhystu interesiv ditei ta protydii nasylstvu: Nakaz Ofisu Heneralnoho Prokurora vid 06.11.2020 r. № 509. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0509905-20#Text> [in Ukrainian].
9. Pylypenko, I.V. (2013). Deiaki pytannia zastosuvannia zakonodavstva shchodo uchasti nepovnolitnikh u kryminalnomu provadzhenni. *Publichne parvo – Public law, 3 (11), 110–118* [in Ukrainian].
10. Romaniuk, V.V. (2016). Kryminalne sudochynstvo shchodo nepovnolitnikh. Seriya «Bibliotechka slidchoho i detektyva: uchashnyky kryminalnoho provadzhennia». Kharkiv: «Drukarnia Madryd» [in Ukrainian].
11. Pro praktyku zdiisnennia sudamy kryminalnoho provadzhennia shchodo nepovnolitnikh: Lyst Vysshchoho spetsializovanoho sudu z rozghliadu tsyvilnykh i kryminalnykh sprav vid 16.01.2017 r. № 223-66/0/4-17. URL: http://zib.com.ua/ua/print/127476-list_vssu_vid_16012017_223-6604-17_pro_praktyku_zdiysnennya_.html [in Ukrainian].
12. Teteriatnyk, H.K. (2017). Harantii zabezpechennia prav i zakonnykh interesiv nepovnolitnikh u kryminalnomu provadzhenni. *Pivdennoukrainskyi pravnychi chasopys – South-Ukrainian legal magazine, 1, 115–119* [in Ukrainian].

ПОВЗЫК ЕВГЕНИЙ

кандидат юридических наук, ассистент кафедры уголовной юстиции
Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого

**ГАРАНТИИ ЗАЩИТЫ ПРАВ МАЛОЛЕТНЕГО И НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНЕГО ЛИЦА
В ХОДЕ ИХ ДОПРОСА НА ДОСУДЕБНОМ РАССЛЕДОВАНИИ**

Научное исследование посвящено определению статуса несовершеннолетнего лица в уголовном процессе, особенностям проведения допроса при его участии. Проанализированы дополнительные гарантии защиты ее прав и интересов во время допроса, выделены особенности специализации субъектов проведения такого следственно-го (розыскного) действия и требований к другим участникам допроса несовершеннолетнего лица.

Ключевые слова: допрос, малолетний, несовершеннолетний, права несовершеннолетнего, гарантии защиты прав.

POVZYK EUGEN

PhD, Assistant Professor at the Department of Criminal Justice of the
Yaroslav Mudryi National Law University

**GUARANTEES OF PROTECTION OF THE RIGHTS OF MINORS DURING THEIR
INTERROGATION ON THE PRE-EXAMINATION INVESTIGATION**

Problem setting. One of the tasks of criminal proceedings is to protect the rights and legitimate interests of participants in criminal proceedings. Additional guarantees should be created for juvenile participants in criminal proceedings, taking into account their age, physical and psychological characteristics, taking into account the principle of the best protection of the interests of the child enshrined in Article 3 of the UN Convention on the Rights of the Child. However, despite significant scientific developments in the issue of guarantees for the protection of the rights of minors and the relevant regulatory support, there are still difficulties in law enforcement on this issue, which, in turn, requires scientific analysis.

Analysis of recent researches and publications. Issues related to proceedings involving minors are the work of many procedural scientists: I.V. Glovyuk, Y. M. Groshevoy, Z.Z. Zinatullina, O.P. Kuchinskaya, L.M. Lobyko, V. T. Nora, M.A. Pogoretsky, V.V. Romanyuk, S.M. Smokova, L.D. Udalova, O.G. Shilo, D.O. Shingarev and others.

Target of the scientific article is to study the guarantees of protection of the rights of minors and juveniles during their interrogation in the pre-trial investigation and to develop proposals based on it to improve the current criminal procedure legislation.

Article's main body. The research is devoted to determining the status of a minor in criminal proceedings, features of interrogation with his participation, analysis of additional guarantees of protection of his rights and interests during interrogation, features of specialization of subjects of such investigative (search) action and requirements to other participants of interrogation. It is noted that at the stage of pre-trial investigation, the method of interrogation of a minor is effective – “Green Room.” This technique is developed to introduce the best experience of interrogation of the child, when the child is not injured and provide an opportunity to collect all the necessary evidence in criminal proceedings. It is stated that despite the positive impact of this technique, cases of interrogation of the child by the “Green Room” method are not frequent, given the small number of such “Green Rooms”, and, therefore, the significant remoteness of law enforcement agencies from such specially equipped premises.

The scientific novelty of the study is to make suggestions for improving the current criminal procedure legislation, which relate to the application of additional guarantees for the protection of the rights of minors, specialization of juvenile prosecutors, mandatory participants in the interrogation of minors.

Conclusions. Among scientists and practitioners, the issue of mandatory and conditionally mandatory participants of interrogation of a minor listed in Part 1 of Article 226 of the CPC of Ukraine remains debatable. In our opinion, it is appropriate to apply to the motivational part of the Resolution of the United Chamber of the Cassation Criminal Court of the Supreme Court of 18.11.2019. resolution of the scope of documents confirming the authority of the defender to participate in a particular criminal proceeding (listed in Art. 50 of the CPC of Ukraine). The resolution states that: ... para. 2 of Part 1 of Article 50 of the CPC is formulated using a syntactic construction in which homogeneous members of the sentence, namely: “order”, “contract” and “errands”, are connected by a relentless separation, and between the last two used a connector “or”, which clearly indicates an alternative list, that is, the possibility of choosing one of the three mentioned in In addition, if such a list presents the conditions for the occurrence of a certain legal consequence, the use of a separating connector “or” indicates that the consequence occurs in the presence of at least one of the listed conditions.... “. Thus, taking into account such a syntactic design, formulated in part 1 of Article 226 of the CPC of Ukraine, we consider it mandatory to interrogate a minor or legal representative, or teacher, or psychologist, and conditionally mandatory – a doctor (if necessary).

Key words: interrogation, minor, juvenile, rights of minor, guarantees of protection of rights.

За ДСТУ 8302:2015 цю статтю слід цитувати:

Повзик С. В. Гарантії захисту прав малолітньої та неповнолітньої особи під час їх допиту на досудовому розслідуванні. *Право та інновації*. 2021. № 4 (36). С. 98–103.